

Sakónski mir — vše frézhe vir!

(Povést.)

Pred vezh letmi sta v jutrovi desheli mosh in shena shivéla; porozhena sta bila, pa edinosti ni bilo med njima in dosti ni mankalo, de se nista savoljo vedniga prepira lozhila. V pushavi je moder pushavnik prebival; k temu gresta nemirna sakonska zhloveka, ga svetà prashat, kako bi v svojim sakonu prihodnizh v edinosti shiveti mogla; sakaj do sdaj jima je prepír shivljenje grenil in, ker sta si edin drugimu nasprot delala, se jima je tudi premoshenje manjshalo. Moder pushavnik jima to svetje:

„Posluhajta me dobro, ti mosh in ti shena, kar vama porézhem: Vsemita vsak en jerbas in postavita vsak svojiga v kak kot vajne hishe. Kadar te, ljubimosh, twoja shena s prepíram ali jeso shali, deni en kamenv svoj jerbas, in ti shena, storit ravno to, kadar te bo mosh jesíl; pa majhne ali pa velike kamne jemajta, kakor bo vajni prepír majhin ali pa velik. Zhes sedemdesét dní pa sovet k meni pridita in jerbase s kamni prinesita, de jih preshtejem in tako prevdarim, kdo od vaj je bil vezhkrat prepíra kri.“

Mosh in shena se v svoj dom verneta in storita, kar jima je pushavnik veleval. Perve dni po posvetovanju s pushavnikam sta she prezèj mirno shivéla in le porédkama sta majhne kamenzhke v jerbase devala; posneje sta pa vedno vezhji kamne v jerbase nosila in kadar sedemdeseti dan pride, sta bila obá jerbas do verha polna. Prepriavza jih na herbet sadéreta in s njimi k pushavniku gresta, kakor jima je bilo rezheno. Ko sta v pushavo prishla, ju je vrozhe solnze v glavo pripékalo in kakor sta se naprej prestopala, se jima je sdélo, de jerbas zchedalje tésheja prihajata. V pushavi ni dervesa ne germa bilo, de bi se v senzi oddahnila, ne studenza, de bi se s vodo pokrepzhala. Pesek ju je v noge kakor sherjavza pékel in vrozhi srak jima je sapo sapéral. Sdaj shena velik kamen is svojiga jerbasu vsame ter moshu rezhe: „Ta kamen hozhem stran vrezhi, de si tesho olajsham; vsemi tudi ti enak kamen in is jerbas ga versi; tako si ne bodeva imela nizh eden drusimu ozhitati.“ Mosh, kteriga je jerbas tudi teshil, s veseljem storí, kar mu je shena svetovala, in si jerbas olajsha. —

Ko sta she vezh póti storila, ravno tako s drugim, tretjim in zhetertim kamnam storita in kolikor dálje sta prishla, in kolikor trudnejshi sta se zhutila, toliko vezh kamnov sta is jerbasov pometala, vsak enako velike in vsak enako shtevilo. Vsa opeshana in trudna sta do pushavnikove kozhe prishla. Starzhek jima koj na proti stopi in v jerbas od vsaziga pogléda. „Ho, ho“ jima rezhe prijasno: „Kakor vidim, sta téh sédemdesét dni prav

mirno in v ljubesni shivéla; prav malo in zlo majzhiznih kamenzhkov imata!“

Sdaj mu povesta, kaj sta s kamni storila: „Kako?“ — jima rezhe modri mósh — „kamnje, ki vajne trupla teshi, sta prozh pometala, kamnja pa, ki vama na serzih leshé, odpraviti nimata veselja in serzhnosti? — O neumnesha! storita tudi s svojim prepíranjem tako, kakor sta s kamnjem storila. Uzhita se is tega, eden drusimu odjenjati. Shena! kadar te mosh rasshali, mu milostno odpusti, odjenjaj mu in on bo gotovo tudi tvojim napakam in slabostim odjenjal; sakaj zhe bi bil samoglav, bi bil gotovo svoje kamnje v jerbasu obdershal!“ Te besede saflishati sta osramotéla; lepo sta se pogledala in prijatla sta sovet postala, kar shé vezh lét nista bila. Modri pushavnik je svoje roke na njih glave poloshil in serzhno ga je veselilo, de je tako lépo djanje dopernésel. Sakónza pa sta si priségla, prihodnizh mirno in v edinosti shivéti; serzhno sta se mu sahvalila, de jima je pomagal. Šreznha in v novi ljubesni sta se potém dám vernila.

Mrak je she bil, ko sta se na pót podála in ako ravno so luna in svede prijasno na jasnim obnébju svetile, se vender kmalo preprizhata, de sta pravo pot sgrejhila in se v veliki pushavi sahlà. Mosh je svetoval k pushavnikovi kozhi se verniti, od ktere se jima je luhka she od daljezh blishela in se od ondi na pót proti svojemu domu sovet podati. Kmalo do nje prideta. Sdaj kamne isheta, ktere sta na pervi póti is jerbasov metala in po téh sdaj svojo hójo ravnata, dokler frezhno is pushave prideta. Sdaj mosh she enkrat svojo mlado sheno objame in rezhe: „Glej, moja draga dusha, tisto kamnje, ki je poprej najno krivizo in najne slabosti prizhalo, nama je sdaj pot is pushave kasalo, in tako so bile tudi najne pregréhe, ki so naj na pravo pot ljubésni in edinosti sabernile. Bogdaj, de bi té poti nikdar vezh ne sgrejhila!“ — Kakor sta si obljudila, tako sta shivéla. Jerbas pa sta v spomin te prigodbe v svoji kozhi dobro hranila.

Mojster Skáša.

(Konez.)

V néki vasi sta bila dva, ki sta se kovazha lé imenovála. Ker ni bilo bliso gorfhiga kovazha, so vafzhani njima dajáli v sili kaj popraviti, s nòviga so pa pustili vender vezhidel drugje delati. Nék kmet is vasi je bil dal eniga svojih sinov v mesto, de bi se bil kováshkiga uzhil. Potem kadar se je bil isuzhil in pri svojim mojstru she enajst meszov delal, je shal v daljne kraje na délo. Zhes tri léta je prishal dobro obléžhen nasaj domu, in je prinesil, kar bi vi, — desiravno je gola resniza, — tefhko verjeli, she 153 goldinarjev 48 krajzarjev; v vasi se je vstavil in lotil se delati. Vasniki so se bersh rasúmili, de so sdaj kovazha vdobili; sakaj veliko górfhi je delal in mènj rajtal, kakor je pré navada bila. Ne famo domázhi, ampak tudi is vezh drusih vasi so mu delati prinesli. Una dva poprejshna sta pa kláverno okoli gredé, roké krishem nosila in s svojimi lazhnimi in rasterganimi drushinzami sdaj milo sdaj osórno gle-